

Nr 479

Av herr **Källemus m. fl.**, om inrättande av en professur i fläktanläggnings- och luftbehandlingsteknik vid Chalmers tekniska högskola.

(Lika lydande med motion nr 310 i Första kammaren)

Situationen inom den högre tekniska undervisningen på uppvärmnings- och luftbehandlingsområdet har under senare tid berett branschens och den övriga byggnadsindustriens folk allvarliga bekymmer.

En påtaglig förbättring inträdde 1953 genom att ett företag med stora intressen inom detta fack ställde medel till förfogande för en personlig professur under sju år i ämnet fläktanläggnings- och luftbehandlingsteknik vid Chalmers tekniska högskola. Sedermera har statsmakterna successivt tillskjutit medel till hjälpkrafter och assistenter m. m. för professuren i fråga till kostnader som väsentligt överstiger utgifterna för själva professorslönen. Huvudsakligen med statsmedel har också laboratorier för professuren inrättats till en sammanlagd kostnad av ungefär 400 000 kr.

Innehavaren av professuren har numera pensionerats, och donationsmedel står ej längre till förfogande för ändamålet. Chalmers tekniska högskola har två år i följd gjort framställning om en av statsmedel bekostad ordinarie professur i ämnet men icke erhållit erforderliga medel för denna.

Till följd härav har vi här i landet i dag endast tillgång till kvalificerad undervisning på detta betydelsefulla fackområde genom *en enda* professur, nämligen vid tekniska högskolan i Stockholm. Det ohållbara i detta förhållande framgår därav att uppvärmnings- och luftbehandlingstekniken enbart inom husbyggandet svarar för ungefär 25 procent av årskostnaderna och i många fall för bortåt 20 procent av anläggningskostnaderna. På de områden inom byggnadstekniken som representerar de resterande 80 respektive 75 procenten av kostnaderna finns ett stort antal professorer vid de tekniska högskolorna utan att man där därför kan tala om någon överbemanning.

En fullgod utbildning av landets byggnadsfackmän och mekaniker kräver att varje teknisk högskola meddelar utbildning och bedriver forskning inom uppvärmnings- och luftbehandlingstekniken.

Mot denna bakgrund bör man icke förvåna sig över att man inom hela byggnadsindustrien — tillverkarna, de konstruerande och byggande före-

tagen, privata liksom allmännyttiga — dagligen ser bevis på hur bristen på kvalificerade ingenjörer just på detta område till följd av underdimensionerade utbildningsmöjligheter leder till betänkliga missförhållanden. Lika allvarlig är den följdverkan härav som begränsar tillgången till kvalificerade lärarkrafter för den högre och lägre tekniska undervisningen inom området.

Det kanske också bör nämnas att man för synnerligen kvalificerade projekteringsuppgifter till och med nödgats vända sig till utländska konsulterande företag med uppdrag för svenska byggnadsprojekt.

Behovet av fortsatt kvalificerad undervisning på detta område vid Chalmers tekniska högskola är ej enbart en fråga för nybyggandet eller byggnadsvärmeeconomien. Till professuren hör även forskning och utbildning inom den industriella luftreningen, vilket berör arbetarskyddsfrågorna, samt luftföroreningarna inom tätorterna. Det kan inte tillåtas att vi genom underlåten undervisning på detta område medverkar till förhållanden liknande dem man fått bevittna, när det gäller vattendragens förorening.

Av det ovan anförda torde framgå nödvändigheten av att den aktuella professuren återinrättas som ordinarie sådan.

På grund av vad sålunda anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta att från och med den 1 juli 1961 inrätta en ordinarie professur i fläktanläggnings- och luftbehandlingsteknik vid Chalmers tekniska högskola.

Stockholm den 26 januari 1961

Sten Källenius

Hans Nordgren

Gösta Darlin

Chr. von Sydow

C. W. Carlsson
